

[O. O. Heilesen.]

her i Landet som et Led af den i 1889 stiftede Internationale Kriminalistforenings Arbejde har gjort en saa betydningsfuld Indsats i den Opgave videnskabeligt at undersøge Forbrydelsen og Midlerne til dens Bekæmpelse — blandt hvilke Straffelovgivningen kun er et om end et vigtigt Middel ved Siden af det betydningsfulde socialpolitiske Arbejde for at forebygge Forbrydelsen ved at fjerne dens Aarsager, der er et mindst lige saa betydningsfuldt Middel som Straffelovgivningen —, paa et Møde forleden, som det ærede Medlem Hr. Pürschel omtalte, enstemmigt har opfordret Rigsdagen til at gennemføre det foreliggende Forslag i indeværende Rigsdagssamling.

Det foreliggende Forslag ligger, saaledes som det ogsaa i Bemærkningerne fremhæves, nærmere det under Overretssagfører Oskar Johansens Ledelse udarbejdede Kommissionsforslag af 1923 end Regeringsforslaget af 1924, bag hvilket der i øvrigt laa et Arbejde fra daværende Justitsminister Steinckes Side, som jeg i sin Tid trods Uenighed baade om Principper og Enkeltheder fuldt ud har anerkendt og vedblivende anerkender; og Kommissionsforslaget af 1923 og det foreliggende Forslag, der i Hovedsagen stemmer med Kommissionsforslaget, søger, saa vidt jeg kan skønne, uden Overdrivelse til nogen Side at lovfæste den moderne Kriminologis Hovedresultater. I saa Henseende har jeg ved tidligere Lejlighed baade med Hensyn til Principper og Enkeltheder udtalt mig udførligt her i Tinget. En udførlig Diskussion nu maa i det væsentlige uundgaeligt blive Gentagelser, Gentagelser ikke blot af Argumenter, der meget ofte er hørt udenfor denne Sal, men ogsaa af Argumenter, der allerede er hørt her. For mit Vedkommende henviser jeg derfor af de samme Grunde, som er nævnt af det ærede Medlem Hr. Pürschel, til tidligere Udtalelser, navnlig til Folketingstidende for Samlingen 1924—25 Sp. 3951 og følgende, og indskrænker mig her til at fremhæve, at det af disse tidligere Udtalelser vil fremgaa, at det foreliggende Lovforslag med Hensyn til de Hovedpunkter, hvorved det adskiller sig fra det tidligere Regeringsforslag, selv om jeg med Hensyn til nærmere Enkeltheder kan have Indvendinger at gøre, ligger nærmere mine Anskuelser end det tidligere Regeringsforslag. Dette gælder saaledes med Hensyn til det i Tidernes Løb med saa megen Lidenskab omtvistede Tilregnelighedsspørgsmaal eller Spørgsmaalet om, hvorvidt den paagældende opfylder de personlige, subjektive Betingelser for at

kunne straffes eller i saa høj Grad har været lidende af Sindssyge, Aandssvaghed eller andre sjælelige Defekttilstande, at Straf ikke bør anvendes, men eventuelt Sikkerhedsforanstaltninger af anden Art. Det gælder fremdeles Spørgsmaalet om Forholdet mellem Domstolene og Administrationen, idet det er min Opfattelse, at hvor der er Tale om saa indgribende Foranstaltninger overfor den enkelte Borger, at de kan sidestilles med Idømmelse af Straf, bør Afgørelsen træffes af Domstolene eller i hvert Fald af et af Administrationen uafhængigt Organ. Jeg billiger som Følge heraf, at Forslagene opretholder den af Kommissionen foreslaaede Fængselsret, selv om der kan være Indvendinger at gøre baade mod den saakaldte Fængselsrets Navn og mod dens Funktioner. Og selv om paa samme Maade ogsaa paa andre Punkter Forholdet er det, at det foreliggende Forslag ligger nærmere mine Anskuelser end det tidligere Regeringsforslag, er der paa den anden Side ogsaa Punkter, hvor det modsatte gælder.

Men det er nu i det hele ikke efter min Opfattelse af størst Interesse at fremhæve Uoverensstemmelser mellem de to Regeringsforslag, men af langt større Interesse at understrege, dels at der paa saare mange og væsentlige Punkter ikke er nævneværdig Uoverensstemmelse — hidtil er under Debatten her, forekommer det mig, Uoverensstemmelserne alt for stærkt fremhævet; man har ikke tilstrækkeligt fremhævet, at baade i Grundsynet og med Hensyn til de allerfleste Enkeltheder findes der ingen Uoverensstemmelse —, og dels, at Uoverensstemmelserne ikke synes at være større, end at der maa være Mulighed for snart at naa frem til en ny Straffelov. Thi om Trangen til en ny Straffelov kan der neppe være nogen Uenighed af Betydning; og derom er der da heller ikke her i Tinget, hverken under denne Debat eller tidligere, udtalt nogen Uenighed. Den levende sociale og økonomiske Udvikling, der har fundet Sted siden Gennemførelsen af det, som jeg ogsaa tidligere har fremhævet her, og som det ærede Medlem Hr. Pürschel i Dag nævnte, for sin Tid fortjenstfulde Arbejde, som Straffeloven af 10. Februar 1866 var, har nødvendigvis maattet medføre, at dens Bestemmelser paa en Række Punkter for Nutidens Syn paa Begrebet Forbrydelse, paa Forholdet mellem Forbrydelse og Straf, og for Nutidens Retsbevidsthed maa føles ganske forældet. Men i Straffelovgivningen, der griber saa dybt og saa stærkt ind i Menneskelivets